

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

Politiets responstid 2018

Politiets responstid 2018

Et av politiets viktigste bidrag for å redusere sårbarheten i samfunnet er å sikre et tilgjengelig og responderende politi som er i stand til å yte umiddelbar bistand til publikum i nødsituasjoner. Etter anbefalinger fra 22.7-kommisjonen og Politianalysen, og senere utredning i Politidirektoratet, ble det fra og med 2015 målt og stilt krav til politiets responstid. For befolkningen innebærer det at de vet bedre hva de kan forvente av sitt lokale politi når det virkelig haster, og for politiet innebærer det bl.a. at de har tydeligere føringer for hvilke oppdrag som skal prioriteres.

Responstid er tiden det tar fra politiets operasjonssentral mottar melding om en hendelse til første politienhet er på stedet - og det sier således ikke noe om tiden etter at politiet har kommet frem til stedet eller hvordan oppdraget ble løst.

Hasteoppdrag

Det er stilt krav til responstid kun for ekstraordinære hendelser og/eller hendelser der liv er direkte truet, eller det av andre grunner er påkrevd med umiddelbar respons fra politiet. Dette omtales som hasteoppdrag eller akutte oppdrag. Hasteoppdragene har de senere årene utgjort omtrent 2 % av alle politiets oppdrag. Det er operasjonssentralen som foretar vurderingen av hvor mye et oppdrag haster. Dette gjøres etter en standardisert metode for at vurderingene skal gjøres mest mulig likt uavhengig av hvem som vurderer og hvor vedkommende jobber.

Tettstedskategorier – differensierte krav

Politidistriktene har ulik geografi og mønstre av befolkningstetthet. Politiets responstid bør være uavhengig av politiets administrative grenser. Samtidig er det ikke rimelig å forvente at politiet skal ha lik responstid i alle områder i landet uavhengig av befolkningstetthet. I noen områder er det svært spredt bebyggelse og det vil ikke være hensiktsmessig å ha patruljerende politi overalt til enhver tid. Politiet har derfor tatt utgangspunkt i de 6 tettstedsdefinisjonene og tettstedskategoriene til SSB, og gruppert disse i tre hovedkategorier; "øvrige områder og tettsteder med under 2000 innbyggere", "tettsteder med mellom 2000 og 19 999 innbyggere" og "tettsteder med 20 000 eller flere innbyggere", og satt ulike krav til responstid for disse. Tidligere resultater har vist at det er signifikant forskjell i responstid mellom oppdrag som skjer i de ulike tettstedskategoriene. Denne forskjellen kan trolig forklares med at avstanden mellom patruljene og hendelsene er kortere i større tettsteder enn i mindre tettsteder, bl.a. fordi hasteoppdrag i mindre tettsteder kan være vanskelig å forutsi på grunn av hvilke oppdrag som dominerer og hvor hendelser vil skje. Med bakgrunn i dagens situasjon er det derfor valgt å stille ulike krav til responstid i ulike tettstedskategorier. Det er imidlertid en overordnet målsetting å få mer like polititjenester, herunder også likere responstid innenfor samme tettstedskategori.

Krav til 50 prosent og 80 prosent av hasteoppdragene

Det er viktig at kravene som stilles til responstiden kan kommunisere til publikum hva politiet skal levere. Derfor må kravene presenteres slik at de kan uttrykke dette best mulig. Det er valgt å stille to krav til responstid per tettstedskategori¹. Det ene handler om hvilken responstid politiet skal holde seg under i 50 % av oppdragene (median) og det andre handler om hvilken responstid politiet skal holde seg under i 80 % av oppdragene (80 prosentil). Eksempelvis vil krav til median på 20 innebære at politiet skal

¹ Politidistriktene rapporterer formelt kun på 80 % -kravet, men kravene til median (50 % av oppdragene) skal også innfris.

ha en responstid på 20 minutter eller kortere i halvparten av hasteoppdragene. Et krav på 30 for 80 % av oppdragene vil tilsvarende si at 80 % av oppdragene skal ha en responstid på 30 minutter eller kortere. Ved å stille begge disse kravene vil vi få et bedre bilde av responstiden enn ved kun å forholde oss til ett krav².

Det er valgt ikke å uttrykke krav til responstid ved gjennomsnitt blant annet fordi tidligere resultatene har vist at det var relativt stor spredning rundt gjennomsnittet, og et gjennomsnittsmål vil derfor være mindre egnet til å uttrykke hva publikum kan forvente av politiet.

Nedenfor presenteres resultatene for politiets responstid for 2018. Resultatene er basert på 19.890 hasteoppdrag, av totalt 668.720 oppdrag som er registrert i det politioperative systemet (PO)³. Hasteoppdragene utgjør da omtrent 3 % av alle oppdrag.

Nasjonale resultater 2018

De nasjonale resultatene viser at politidistriktene samlet sett ikke har innfridd de kravene som ble satt for 2018. I alle de tre tettstedskategoriene - og både når det gjelder median og 80 % av hasteoppdragene - hadde politiet omtrent ett minutt lengre responstid enn kravet skulle tilsi, se tabell 1 under. Sammenlignet med responstidsresultatene fra årsrapporten i 2017, har antall registrerte hasteoppdrag økt fra 12.353 til 19.890, mens antall registrerte oppdrag totalt, er redusert fra 702.795 til 668.720. Dette betyr at andelen registrerte hasteoppdrag av totalt antall registrerte oppdrag har økt fra underkant av 2 % i 2017 til omtrent 3 % i 2018. Politidirektoratet jobber med å avklare hvordan økningen i registrerte hasteoppdrag kan forklares, samt om denne kan ha innvirket på resultatene.

Tabell 1: Nasjonale krav og resultater for responstiden i 2018 i hele minutter (N=19.890)

Tettstedskategori	Over 20.000 innbyggere	Mellom 2.000 og 19.999 innbyggere	Øvrige områder med under 2.000 innbyggere
Antall med responstid	10.410	2.598	6.882
Median (min)	8	11	17
Krav median	7	10	16
80 prosentil (min)	12	20	31
Krav 80 prosentil	11	19	30

Som det fremkommer av tabell 1 over, er det registrert flest hasteoppdrag i tettsteder med mer enn 20.000 innbyggere (10.410 hasteoppdrag) og i disse områdene var responstiden kortest. Kravet her var at halvparten av hasteoppdragene skulle ha en responstid på 7 minutter eller kortere og 80 % av hasteoppdragene skulle ha en responstid på 11 minutter eller kortere. Resultatene viser at responstiden var på hhv. 8 og 12 minutter.

I tettsteder med mellom 2000 og 19.999 innbyggere ble det registrert 2598 hasteoppdrag i 2018. Kravet var at halvparten av hasteoppdragene skulle ha en responstid på 10 minutter eller kortere og 80 % av hasteoppdragene skulle ha en responstid på 19 minutter eller kortere. Resultatene viser at responstiden var på hhv. 11 og 20 minutter.

Når det gjelder øvrige områder der det er under 2000 innbyggere, ble det registrert 6882 hasteoppdrag i 2018. Kravet til responstid i disse områdene var at halvparten av oppdragene skulle ha en responstid på 16 minutter eller kortere og 80 % av hasteoppdragene skulle ha en responstid på 30 minutter eller kortere. Resultatene viser at responstiden var på hhv. 17 og 31 minutter.

² Og vi vil bl.a. sikre at responstiden ikke grupperer seg i øvre enden av skalaen

³ Hentet fra operasjonssentral-operasjonene i PAL for PO

Responstid i politidistriktene 2018

Tabell 2 nedenfor viser responstiden i 2018 for hvert politidistrikt. Tabellen viser at det er store forskjeller mellom politidistriktene i antall registrerte hasteoppdrag. Når vi legger sammen tallene for hver tettstedskategori, fremkommer det at Oslo politidistrikt har registrert klart flest hasteoppdrag, med totalt 4.811 hasteoppdrag i 2018, mens Møre og Romsdal politidistrikt og Finnmark politidistrikt har registrert totalt hhv. 393 og 262 hasteoppdrag.

Resultatene viser som tidligere år, at det er forskjell i responstiden mellom de ulike tettstedskategoriene. I alle politidistriktene, med unntak av Oslo politidistrikt, var det kortest responstid i områder med over 20.000 innbyggere og lengst responstid i områder med under 2000 innbyggere. I Oslo politidistrikt var det i 2018 lengst responstid i områder med mellom 2000 og 19.999 innbyggere.

Tabell 2 viser videre at det varierer om politidistriktene har innfridd kravene til responstid og det er vanskelig å se et systematisk mønster. Ett politidistrikt har innfridd alle kravene som ble satt (Agder), mens tre politidistrikter (Øst, Sør-Øst og Vest) ikke har innfridd noen av kravene som ble satt til responstiden.

Når vi ser på kravet som ble satt til 80 % av hasteoppdragene, viser resultatene at to politidistrikter har innfridd dette kravet i alle tettstedskategoriene (Agder og Troms). Fem politidistrikter har innfridd kravet i en eller to tettstedskategoriene (Innlandet, Sør-Vest, Møre og Romsdal, Trøndelag og Finnmark), mens fem politidistrikter ikke har innfridd dette kravet i noen av tettstedskategoriene (Oslo, Øst, Sør-Øst, Vest og Nordland). Der politiet ikke har innfridd 80 % -kravet som ble satt, er avvik mellom krav og resultater på rundt ett minutt i halvparten av tilfellene.

Resultatene for 50 % av hasteoppdragene (median) ser noe bedre ut i forhold til kravene. To politidistrikter har innfridd dette kravet i alle tettstedskategoriene (Agder og Møre og Romsdal). Syv politidistrikter har innfridd dette kravet i en eller to tettstedskategoriene (Oslo, Innlandet, Sør-Vest, Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark) mens tre politidistrikter ikke har innfridd dette kravet i noen av tettstedskategoriene (Øst, Sør-Øst og Vest). Der kravet ikke er innfridd, er avvik mellom krav og resultater på rundt ett minutt i 11 av 18 tilfeller.

Tabell 2: Politidistriktenes krav og resultater i 2018 i hele minutter (N=19.890).

		20 000 innbyggere eller mer	2000 - 19999 innbyggere	Mindre enn 2000 innbyggere	Sum
201 Oslo politidistrikt	Antall med responstid	4388	21	402	4811
	Krav median 2018	7	12	10	
	Resultat median 2018	7	13	10	
	Krav 80 prosentil 2018	10	14	14	
	Resultat 80 prosentil 2018	11	19	15	
202 Øst politidistrikt	Antall med responstid	1156	588	1072	2816
	Krav median 2018	8	11	14	
	Resultat median 2018	9	13	15	
	Krav 80 prosentil 2018	13	20	22	
	Resultat 80 prosentil 2018	14	22	23	
203 Innlandet politidistrikt	Antall med responstid	149	211	734	1094
	Krav median 2018	8	9	19	
	Resultat median 2018	7	10	20	
	Krav 80 prosentil 2018	14	16	34	
	Resultat 80 prosentil 2018	12	17	34	
204 Sør-Øst politidistrikt	Antall med responstid	1743	400	1289	3432
	Krav median 2018	7	11	14	

	Resultat median 2018	9	12	17	
	Krav 80 prosentil 2018	12	19	24	
	Resultat 80 prosentil 2018	14	21	29	
205 Agder politidistrikt	Antall med responstid	273	175	343	791
	Krav median 2018	8	13	17	
	Resultat median 2018	8	10	16	
	Krav 80 prosentil 2018	12	20	27	
	Resultat 80 prosentil 2018	12	20	27	
206 Sør-Vest politidistrikt	Antall med responstid	411	156	331	898
	Krav median 2018	7	10	16	
	Resultat median 2018	8	11	16	
	Krav 80 prosentil 2018	11	17	27	
	Resultat 80 prosentil 2018	12	17	26	
207 Vest politidistrikt	Antall med responstid	1250	335	967	2552
	Krav median 2018	8	10	15	
	Resultat median 2018	9	11	19	
	Krav 80 prosentil 2018	12	17	30	
	Resultat 80 prosentil 2018	13	22	34	
208 Møre og Romsdal politidistrikt	Antall med responstid	108	90	195	393
	Krav median 2018	7	9	20	
	Resultat median 2018	7	8	19	
	Krav 80 prosentil 2018	11	20	32	
	Resultat 80 prosentil 2018	12	22	31	
209 Trøndelag politidistrikt	Antall med responstid	621	264	966	1851
	Krav median 2018	8	10	16	
	Resultat median 2018	8	11	16	
	Krav 80 prosentil 2018	12	20	37	
	Resultat 80 prosentil 2018	13	20	34	
210 Nordland politidistrikt	Antall med responstid	94	182	281	557
	Krav median 2018	7	9	22	
	Resultat median 2018	6	9	25	
	Krav 80 prosentil	10	17	42	
	Resultat 80 prosentil	11	19	47	
211 Troms politidistrikt	Antall med responstid	217	47	169	433
	Krav median 2018	7	12	18	
	Resultat median 2018	6	9	20	
	Krav 80 prosentil 2018	11	19	45	
	Resultat 80 prosentil 2018	9	15	39	
212 Finnmark politidistrikt	Antall med responstid	NA	129	133	262
	Krav median 2018		9	21	
	Resultat median 2018		8	24	
	Krav 80 prosentil 2018		20	43	
	Resultat 80 prosentil 2018		17	45	
Sum		10410	2598	6882	19890

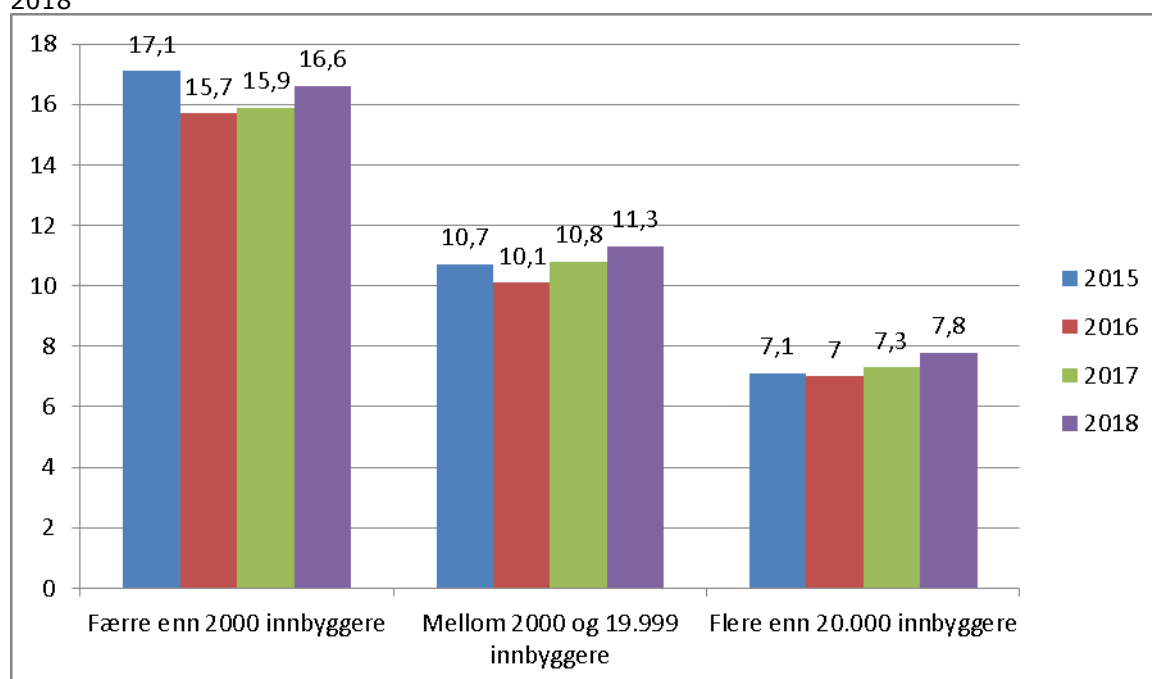
Det er videre vanskelig ut fra disse resultatene å si noe generelt om hvor (i hvilke tettsteds-kategorier) det har vært utfordrende å nå kravene. Når vi ser alle politidistriktene samlet, er det omtrent like mange innfriddede krav i hver tettsteds-kategori. Der kravene ikke er innfridd, kan vi kanskje se en svak tendens til at avvikene mellom krav og resultater er størst i de mellomstore og minste tettsteds-kategoriene og minst i de mest befolkede områdene, der avvikene hovedsakelig er på rundt ett minutt.

Det må i denne sammenheng bemerkes at kravene til distriktene ikke er like. Det betyr at to politidistrikter kan levere lik responstid samtidig som ett av distriktene innfrir kravet, mens det andre ikke gjør det (se for eksempel resultatene for Agder og Sør-Vest for områder med 20.000 innbyggere eller flere). Kravene til responstid for 2018 ble satt med bakgrunn i tidligere resultater og hvilke potensiale politidistriktene hadde for forbedringer. Det var en målsetning at responstiden i 2018 som et minimum skulle være på samme nivå som resultatene i 2017⁴ til tross for at politidistriktene har stått i store endringsprosesser det siste året.

Utvikling de siste årene

Figur 1 og 2 nedenfor viser utviklingen i responstid nasjonalt for årene 2015, 2016, 2017 og 2018⁵. Figur 1 viser utviklingen i median, dvs. hva responstiden var under i halvparten av hasteoppdragene. Som vi kan se av figuren, viser resultatene for median hatt en forsiktig økning i responstiden fra 2016⁶ til 2017 i alle tettstedskategoriene. Fra 2017 til 2018 var denne økningen på rundt et halvt minutt i alle tettstedskategoriene.

Figur 1. Responstid i 50 % (median) av hasteoppdragene i de ulike tettstedskategoriene for 2015-2018

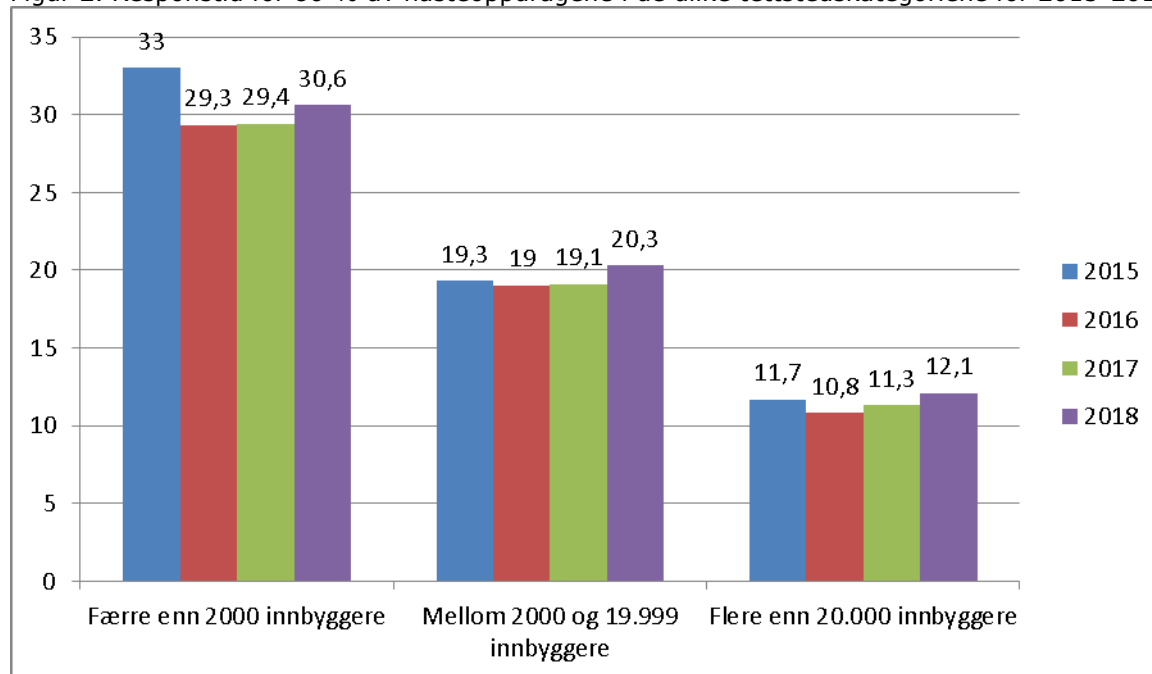
⁴ Tildelingsbrevet for 2018 til Politidirektoratet fra Justis- og beredskapsdepartementet

⁵ Utviklingen i de enkelte politidistriktene vil ikke kommenteres her og det henvises i den sammenheng til de enkelte politidistrikter for å tolke og kommentere egne resultater

⁶ Resultatene for 2015 bør tolkes med forsiktighet ettersom måling av responstid var relativt nytt dette året og det var knyttet større usikkerhet til datamaterialet.

Når det gjelder utviklingen i responstiden for 80 % av hasteoppdragene, viser Figur 2 nedenfor at resultatene var relativt stabile fra 2016 til 2017. I den største tettstedskategorien med over 20.000 innbyggere, var det imidlertid en økning på et halvt minutt fra 2016 til 2017. Fra 2017 til 2018 viser videre resultatene for 80 % at det var en økning på rundt ett minutt i alle tettstedskategoriene.

Figur 2. Responstid for 80 % av hasteoppdragene i de ulike tettstedskategoriene for 2015-2018.

Samlet sett viser politidistriktenes resultater at det var noen flere hasteoppdrag med lang responstid i 2018 enn i 2017. Når det gjelder de enkelte politidistriktene, viser resultatene at noen har levert bedre responstid enn hva kravene skulle tilsi i en eller flere tettstedskategorier, men noen også har hatt utfordringer knyttet til å nå responstidskravene som ble satt for 2018. Resultatene for politidistriktene gir ikke et klart bilde av hvor utfordringene ligger, selv om det kan se ut til at det er flest tilfeller av større avvik mellom resultater og krav (over ett minutt) i de to minste tettstedskategoriene.